

**Reactie op “Recht is rond.
De uitzonderlijk fatale huwelijksreis”
van prof. mr. J.W.A. Rheinfeld en prof.
mr. B.M.E.M. Schols, WPNR 2020/7304**

Graag reageer ik op de bijdrage ‘Recht is rond’, onder Privaatrecht Actueel.¹ Een huwelijksreis naar de Dominicaanse republiek eindigde voor het jonge stel dramatisch. Beiden werden zwaar ziek en de man overleed 23 minuten na de vrouw. De partners hadden nog geen kinderen. Waren zij gelijktijdig overleden of kon de volgorde van overlijden niet worden vastgesteld dan zouden ze van elkaar niet kunnen erven en zou het nagelaten vermogen worden gesplitst. 50% voor de familie van de man en 50% voor de familie van de vrouw. Volgens de huidige wettelijke commoriënten regel zou in casu 100% naar de familie van de man gaan. De rechtbank besliste echter dat naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid die uitkomst onaanvaardbaar zou zijn en ook in zou gaan tegen het rechtsgevoel.² Het Haagse Hof paste de wet wel strikt toe. De familie van de man verkreeg aldus het nagelaten vermogen. De auteurs omarmen de uitspraak van de Haagse Rechtbank. Ik ben het op zich met die door hen bepleite uitkomst eens. De uitkomst van het Haagse Hof is minst genomen ook niet sympathiek. Er van uitgaande dat de uitkomst van de Haagse Rechtbank de juiste is, is bezwaar wel dat, in geval van geschil, iedere keer weer beslist moet worden of in een bepaald geval de uitkomst onaanvaardbaar is. Dat leidt dan telkens weer tot (procedurele) onzekerheid. De auteurs merken op dat het euvel gemakkelijk te repareren valt door het opnemen van de zogenaamde ‘rampenclausule’ in een testament. Die clausule houdt in dat bij een overlijden na elkaar binnen 30 dagen het overlijden als gelijktijdig wordt beschouwd. Maar dan moet er wel een testament zijn. Ik zou er meer voor voelen om de commoriënten regel in die zin te wijzigen dat *wettelijk* wordt vastgelegd dat voor al diegenen die op welke basis ook samenwonen en erfgenaam van elkaar zijn, en geen kinderen hebben, geldt dat

bij een overlijden van beiden na elkaar binnen 30 dagen dat overlijden als gelijktijdig geldt. Daarmee wordt bereikt dat voor gehuwden en geregistreerd partners, die geen testament hebben gemaakt of daarin geen rampenclausule hebben opgenomen, als ook voor degenen die *aantoonbaar* samenwonen, al of niet op basis van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst, die op basis van een testament, met of zonder rampenclausule, erfgenaam zijn, die (nieuwe) wettelijke regeling geldt. Het op de voorgestane wijze wijzigen van de wet, naar aanleiding van het in de praktijk in gebruik raken van de rampenclausule, doet me denken aan de wetswijziging op het punt van de van een gemeenschap uitgesloten goederen, op basis van de indertijd in de praktijk gebruikelijke uitsluitingsclausule, welke uitsluiting sinds 1 januari 2018 ook in art. 1: 94 lid 2 BW is vastgelegd.³

Mr. W.J.M. van Tongeren*

1. WPNR 7304, 21 november 2020, pag. 857 e.v., Recht is Rond. De uitzonderlijk fatale huwelijksreis. Kritische aandacht voor de uitkomst van Hof Den Haag., 12 mei 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:891, prof. mr. J.W.A. Rheinfeld en prof. mr. B.M.E.M. Schols
2. ECLI:NL:RBDHA:2019:4.
3. Wet van 24 april 2017 tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en de Faillissementswet teneinde de omvang van de wettelijke gemeenschap van goederen te beperken, *Stb.* 2017, 177, in werking getreden op 1 januari 2018.

* Advocaat te Twello.
(info@advocaatvantongeren.nl)